

POLICJA ZACHODNIOPOMORSKA

<https://zachodniopomorska.policja.gov.pl/sz/aktualnosci/prewencja-i-profilaktyk/moja-pierwsza-edukacja/63,Policjant-ma-prawo.html>
2021-04-16, 09:09

POLICJANT MA PRAWO ...

Podstawowe uprawnienia Policji i wybranych służb interwencyjnych.

Moja pierwsza edukacja prawna

Policjant ma prawo...

- legitymować
- przesłuchać
- przeszukać
- zatrzymać

...także osobę w Twoim wieku

OPROJEKTOWANO W RAMACH WYKONANIA ZADANIA PRZEZ ODDZIAŁ OŚWIATY I WYCHOWANIA W ZAKŁADACH WYKONANIA KARNYCH W ZACHODNIOPOMORSKIM WOJEWÓDZTWE W 2019 ROKU

Policja i Straż Miejska na ulicach, selekcjonerzy w klubach, porządkowi na stadionach, ochroniarze w centrach handlowych. Czasami możesz odnieść wrażenie, że zewsząd otaczają nas funkcjonariusze różnych służb, którzy w obronie porządku i bezpieczeństwa publicznego, co rusz ograniczają wolność młodego człowieka.

Jakie są ich prawa i kiedy musisz się im podporządkować? Postaramy się w tym krótkim materiale wyjaśnić najczęstsze wątpliwości, z którymi spotykamy się w trakcie lekcji i spotkań poświęconych bezpieczeństwu odwiedzając Was w szkołach.

No więc najczęściej zastanawiacie się dlaczego Policjant „zaczepia” Was i pyta o Wasze imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania szczególnie w sytuacji kiedy nie widzicie wyraźnego powodu.

Policjant może wylegitymować dziecko lub nastolatka. Ustalenie Twojej tożsamości (legitymowanie) ułatwi posiadanie przez Ciebie dokumentu ze zdjęciem (dowód osobisty, paszport, legitymacja szkolna, bilet sieciowy).

Alkohol i papierosy

Bójki i pobicia

Poza domem po 22:00

Kiedy na przykład Policjant może to zrobić?

Gdy podejrzewa młodą osobę o popełnienie jakiegoś przestępstwa lub ktoś wskazał taką osobę jako sprawcę, kiedy elementy rysopisu (wyglądu) takiej osoby odpowiadają lub są bardzo podobne do tych, które dostrzega Policjant u osoby, legitymowanej. (Policja identycznie postępuje w przypadku osób dorosłych).

Gdy szuka uciekiniera z domu, osoby zaginionej poszukiwanej przez rodziców, opiekunów albo poszukuje świadka jakiegoś przestępstwa.

Gdy podejrzewa, że jakaś wartościowa rzecz, którą Masz przy sobie, taka jak telefon komórkowy, rower, aparat fotograficzny itp. mogą pochodzić z przestępstwa (wystarczy informacja, że do takiej kradzieży doszło w najbliższej okolicy).

W celu potwierdzenia Twojej tożsamości Policjant skontaktuje się z Twoimi rodzicami lub opiekunami.

Czy Policjant ma prawo zajrzeć do Twoich osobistych rzeczy?

Policjant ma prawo sprawdzić **twoją torbę, plecak lub kieszenie**. Może to zrobić, gdy przypuszcza, że możesz mieć tam niebezpieczne narzędzie np. nóż, narkotyki lub przedmioty które mogą pochodzić z przestępstwa.

Uwaga! Na dworcu, lotnisku, stadionie czy w środkach komunikacji Policja ma zawsze prawo zajrzeć do bagażu!

Czy Policjant ma prawo mnie zatrzymać?

Poza szczególnymi przypadkami, młodzież poniżej 17 roku życia w sytuacji zatrzymania, umieszczana jest w Policyjnej Izbie Dziecka i na czas nie dłuższy niż 72 godziny. Policja zawsze musi sporządzić protokół z takiego zatrzymania, niezależnie od tego, czy udało jej się skontaktować z rodzicami nieletniego, czy nie. W trakcie zatrzymania Policja ma prawo sprawdzić, czy nieletni nie ma przy sobie niebezpiecznych przedmiotów, a jeżeli je znajdzie - ma prawo je zatrzymać.

Jeżeli młody człowiek jest agresywny a Policja musi zastosować środki przymusu wobec osoby w Waszym wieku, nie powinna używać kajdanek lub miotacza gazu.

Uwaga! W każdej z opisanych powyżej sytuacji Policja powinna skontaktować się z Waszymi rodzicami lub opiekunami prawnymi. Nie musi czekać na ich zgodę, żeby - w uzasadnionych wyżej przypadkach wykonywać swoją pracę, np. przeszukać Wasze kieszenie.

Pamiętaj, nie tylko Policja, także inni mogą żądać od Ciebie określonego zachowania.

Straż Miejska i Gminna.

Jej głównym zadaniem jest ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych. Powinna współdziałać z innymi służbami (np. Policją, Strażą Pożarną) podczas różnych zgromadzeń, koncertów i dużych imprez możesz spotkać przedstawicieli tej służby, którzy pomagają Policji zapewnić porządek i bezpieczeństwo w najbliższej okolicy. Strażnik Miejski ma prawo do udzielania pouczeń, a jeśli to nie osiągnie zamierzonego efektu ukarać mandatem.

Kiedy może to zrobić? W sytuacji, gdy w jakiś sposób łamiemy prawo (np. hałasujemy, zakłócając ciszę nocną, śmiecimy lub usiłujemy zniszczyć czyjąś rzecz. Podobnie jak Policjant Strażnik ma prawo Cię wylegitymować.

Robi to aby np. rozpoznać osobę podejrzaną o popełnienie przestępstwa lub jakiegoś wykroczenia. Może również ustalać świadków np. wypadku samochodowego lub innego niebezpiecznego zdarzenia. Strażnik Miejski ma prawo ująć osobę. Kiedy? Jeśli taka osoba stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego oraz dla mienia. Osoba ujęta powinna zostać niezwłocznie zaprowadzona do najbliższej jednostki Policji. Straż Miejska nie ma zatem prawa nikogo przetrzymywać przez dłuższy czas np. w swoim biurze.

Ochroniarz i porządkowy.

Pracownicy ochrony mają zapewnić bezpieczeństwo konkretnej osobie lub obiektom (zapobiegać kradzieżom czy niszczeniu rzeczy), służby porządkowe strzegą bezpieczeństwa podczas wydarzeń publicznych dla dużej liczby widzów, takich jak np. koncerty, mecze, zawody sportowe. Porządkowi mogą nie wpuścić osób, które nie mają lub nie okażą karty wstępu, biletu itp., a także kiedy odmówią poddania się kontroli. Oczywiście nie powinni wpuścić też osób, wobec których sąd orzekł zakaz wstępu na jakiś rodzaj imprezy (np. zakaz stadionowy).

Pracownik ochrony może kazać opuścić obiekt tylko wówczas, gdy nie mamy uprawnienia do przebywania w danym pomieszczeniu lub zakłócamy porządek (np. przynosimy na dyskotekę alkohol).

Uwaga! Jeżeli nie podporządkujemy się jego poleceniom, pracownik ochrony może wezwać Policję. Agent ochrony może użyć siły wobec osób zakłócających porządek i niestosujących się do poleceń. Może to zrobić wyłącznie w przypadkach zagrożenia jakiejś osoby lub mienia oraz w samoobronie, jeśli zostanie sam zaatakowany.

Szczególnie dyskusyjne jest działanie tzw. selekcjonerów i bramkarzy, którzy wpuszczają do klubów jedynie „wybrańców”. Reguły ich postępowania nie są jasno określone. Jeżeli lokal chce stosować pewne zasady selekcji to właściciel prywatnego klubu musi zadbać o zarejestrowanie swojego lokalu jako miejsca zorganizowanego na specjalnych zasadach, a więc np. z dostępnością ograniczoną kartami członkowskimi, legitymacją służbową czy pracowniczą itp. Inaczej możemy go oskarżyć o stosowanie w lokalu o charakterze publicznym reguł dyskryminujących.

Kontroler biletów, kierowca komunikacji publicznej.

Okazania od pasażera dokumentu potwierdzającego tożsamość może żądać przedstawiciel przewoźnika (np. konduktor lub kierowca autobusu), jeśli podróżny nie zapłacił należności za przejazd (także w części) lub nie udokumentował prawa do zniżki. W razie odmowy zapłacenia i nie okazania dokumentu przewoźnik może zwrócić się do Policjanta lub innych służb, np. Strażnika Miejskiego, o ustalenie tożsamości.

Warto też pamiętać, że jeżeli nie mamy dokumentu potwierdzającego naszą tożsamość (szczególnie gdy jesteśmy nieletni), do ustalenia naszych danych powinno wystarczyć telefoniczne lub osobiste skontaktowanie się z osobami

mogącymi je potwierdzić.

Uwaga! Jeżeli gapowicz spróbuje użyć siły, aby wyrwać się lub uciec kontrolerowi, ten drugi może użyć siły, aby powstrzymać uciekiniera i bronić siebie lub innych pasażerów.

Pamiętaj agresja i przemoc to przejaw demoralizacji. Chcesz wiedzieć co to jest demoralizacja i czy Ciebie to dotyczy, zapoznaj się z naszą kolejną planszą z cyklu „**Moja pierwsza edukacja prawna.**”